

Puja Frigyes Belgiumba utazott

Puja Frigyes külügyminiszter Leo Tindemans belga külügyminiszter meghívására hétfőn Belgiumba utazott. A magyar diplomácia vezetőjének búcsútárán a Ferihegyi repülőtérén jelen volt Charles Chislain, a Belga Királyság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is.

Tanácskozás a pártiskolán

Tegnap, hétfőn délután az MSZMP Csongrád megyei Bizottságának Oktatási Igazgatóságán előadást tartott dr. Komócsin Mihály, az MSZMP KB tagja, a megyei pártbizottság első titkára. Az előadás témája: az MSZMP Központi Bizottságának április 12–13-i ülésén hozott határozata; a dokumentum beépítése a párt propagandamunkájába, a pártoktatásba. Az előadásban részt vettek az oktatási igazgatóság tanárai, valamint a szegedi városi pártbizottság vezető

propagandistái. A megyei pártbizottság első titkára az előadást követően választott a felmerült kérdésekre is. A tanácskozást dr. Kanyó Ferenc, az oktatási igazgatóság igazgatója nyitotta meg, s a megbeszélésen részt vett Török József, a szegedi városi pártbizottság első titkára is.

A konzultációt követően az oktatási igazgatóság tanárai a határozat feldolgozásának módszereit vitatták meg.

Vállalkozások és vállalkozók

Másfél évvel ezelőtt sokan fölkapták a fejüket, s azon tanakodtak, vajon mi lesz ebből a kisvállalkozói hullámból. A nagyvállalatok olykor attól is tartottak, hogy legjobb, legügyesebb szakembereiket elvesztik. Az aggodalom nem volt megalapozott, legfeljebb a gyöngén szuperáló, lemerevedett cégek idegessége tűnt jogosnak. A PM Ellenőrzési Igazgatóságának szegedi irodájában tavaly januárban egymásnak adták a kilincset az érdeklődő emberek. Sokan csak tapogatóztak, tájékozódni: milyenek a lehetőségek, miként szabályozzák a pénzügyeket, mekkora lesz a kötelező adminisztráció, az adózás mértéke, s általában a kisvállalkozásokkal kapcsolatos munkaügyi kérdéseket izgatták a vállalkozó szellemű embereket.

1.

Akkoriban szélsőséges vélemények is elhangzottak az új vállalkozási formákkal kapcsolatban. Voltak, akik mindent megváltó lehetőséget láttak benne, mások viszont alaposan lebecsülték. Egyik vélemény sem igaz. Megváltást aligha lehet az új formáktól várni, de szerepüket lebecsülni hiba volna. A párt Központi Bizottságának legutóbbi üléséről közzétett határozatban olvashatjuk: „A gazdálkodásban segíteni kell a rugalmas formák alkalmazását. Az állami vállalatok és szövetkezetek elsődleges és meghatározó szerepét biztosítva, a jövőben is támogatjuk a lakossági igények kielégítésében a kisipart és kiskereskedelmet, valamint a termelőtevékenységben pótlólagos erőforrásokat feltáró kisvállalkozásokat, munkaközösségeket.” Környezetünkben is hasonlóak voltak a vélemények, az érdeklődés, a mozgolódás, és egymás után alakultak kisvállalkozások. A PM Ellenőrzési Igazgatóságának szegedi irodájában arról érdeklődtünk dr. Szatmári Árpád osztályvezetőtől, hogy milyen tapasztalatokat szereztek eddig.

A szegedi igazgatóság, már a kezdeti lépéseknél segítséget nyújtott az érdeklődőknek. Információs irodát nyitottak és hetente két alkalommal tanácsadással szolgáltak. Ez a szolgáltatásuk ma is működik, minden csütörtökön délután 2 és 5 óra között szívesen fogadnak mindenkit, aki érdeklődik a kisvállalkozásokkal kapcsolatos kérdések felől. Az év elején a Szervezési és Vezetéstudományi Társaság egízsze alatt könyvelési tanfolyamot szerveztek, ahol az igazgatóság szakemberei oktatták a hallgatókat. Meglepetően nagy volt az érdeklődés: négy kurzusban több mint százan igénykeztek elcsatlácsolni a könyvelés leg- elemibb kérdéseit, tennivalóit. A tanfolyam résztvevői mind a magánnyelvből érkeztek. Az érdeklődés a „pármunka” iránt továbbra is nagy, ezért úgy határoztak, hogy május elején újabb két kurzus indul.

2.

Vajon mennyien vágtak bele az új vállalkozási formákba? Az adatok azt bizo-

nyítják, hogy Szegeden és környékén is számos ember, kollektíva szívesen kereste az újat. Az Ellenőrzési Igazgatóságon pontos nyilván- tartást vezetnek a magán- vállalkozásokról, a kisszövetkezetek csoportokról, a gazdasági munkaközösségekről. Az engedélyeket, az alapítás okiratait ugyan nem ők adják, de a tanácsok megküldik részükre azokat, illetve másolataikat. Eddig három- száznál több kisvállalkozás alakult a megyében. Három formát tartanak jelentősebbnek, népesebbnek: az önálló gazdasági munkaközösségeket, a vállalati gazdasági munkaközösségeket és az ipari, szolgáltatási kisszövetkezeteket, illetve szakcsoportokat.

Az önálló gazdasági munkaközösségek száma jelenleg 96, a berkeikben tevékenykedő tagok száma 409. Közülük különféle szellemi tevékenységet folytató 26 közösség, de vannak szervezők, s ami éppen ilyen lényeges: 30 közösség ipari vagy szolgáltatási munkákkal foglalkozik. A vállalati gazdasági munkaközösségek bejegyzésénél most írták föl a 213-as sorszámot. A tagok tábora is népes, hiszen 2 ezren vannak. Meglepetően is mondható ez a nagy szám. A legtöbb vállalati gazdasági munkaközösség a Hódgép-nél működik — 21; a vásárhelyi Fémtechnikai Vállalatnál — 14; a Dégáz-nál — 11; a Délép-nél — 9; s a tervező vállalatoknál vannak még említésre méltó számban.

Hogy milyen területeken végeznek munkát és mit csinálnak, arra a kérdésre már nehezebb válaszolni. Az eddigi tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a gazdasági munkaközösségekben kifejtett tevékenység alig különbözik a rendszer munkaidőben végzett feladatoktól. Különleges esetek is előfordultak már, például az „Extrém” nevet

viselő önálló gazdasági munkaközösség rövid életűnek bizonyult. Épületek takarítására, állag-felülvizsgálataira vállalkoztak, s aztán nem tudni miért, bedobták a törülközőt. Lehet, hogy nem ment a bolt. Eddig egyébként tizenhárom kisvállalkozás adta vissza jogosítványát. Ezt a szakemberek nem tartják egészségtelen folyamatnak.

3.

A PM Ellenőrzési Igazgatósága eddig még nem sok konkrét tapasztalatot szerzett. Kezdetben, és még ma is inkább megfigyelő, mondhatnánk preventív tevékenységet végeztek. Hogy milyen lesz ezután az ellenőrök munkája? Felülvizsgálják a kisvállalkozásokat, a közösségek könyvelését. Adózásuk teljesítését, a társasági adózást és az egyéni jövedelemadózást. Ugy tünik, hogy a kisvállalkozások a tanács határozatainak megfelelően végzik munkájukat, kirívó esettel eddig még nem találkoztak. Az ellenőrzés sem arra irányul, hogy kicsinykedjenek a vállalkozó szellemű emberekkel, csoportokkal, hanem inkább arra, hogy segítsék őket, tanácsokat adjanak számukra. Már megérkezett egy teszt füzetecske is az igazgatóságra. A PM Joginform kiadásában megjelent és az igazgatóságon megvásárolható a „Magánvállalkozások adózása” című kötet. Ebben az összes adózással kapcsolatos tudnivalókat és jogszabály megtalálható.

A gyakorlat már kezdi bizonyítani, hogy ezek a vállalkozások jól illeszkednek a szocialista gazdasági életbe. Sok esetben segítik a nagyobb gazdasági szervezeteket, de leginkább a lakosságnak nyújtanak szolgáltatásokat, könnyebbségeket.

Gazdag István

Jogtudat, jogalkalmazás

A Legfelsőbb Bíróság elnökének látogatása és előadása

Tegnap, hétfőn reggel Szegedre érkezett dr. Szilbereky Jenő, a Magyar Népköztársaság Legfelsőbb Bíróságának elnöke. Délután a megyei pártbizottságra látogatott, ahol fogadta őt dr. Komócsin Mihály, az MSZMP KB tagja, a megyei pártbizottság első titkára. A bíróságok munkájának időszerű kérdéseiről folytattak eszmecsereket.

A Magyar Jogász Szövetség Csongrád megyei szervezetének és a TIT Csongrád megyei szervezetének jogi szakosztálya felkérésére a Legfelsőbb Bíróság elnöke nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott a kora délutáni órákban a Szegedi Megyei Bíróságon *Jogszász, jogtudat, jogalkalmazás* címmel, a megyében dolgozó jogászok jelenlétében. Szólt a jogszertelmiség szerepéről a mai társadalmi, gazdasági feladatok megoldásában. Hangsúlyozta, hogy a jogszászoknál a jogalkalmazás és a jogalkalmazás területén nem csökkenni, éppen ellenkezőleg, növele a jogászok közös felelősségét a jogalkalmazásért, a törvényességért.

A jogról, az államról, az igazságszolgáltatásról, a törvényességéről, vagyis a jogtudatról szólva elmondta, hogy az, mind a társadalmi tudat része, a politikai tudattal, az erkölcsi nézetekkel is összefügg. Kialakítására kevés figyelmet fordítottunk az állampolgárok körében. Ez annál inkább sajnálatosabb, mivel a jogtudat

— azáltal, hogy a helyes magatartási formákat népszerűsíti — a törvények tiszteletére, a társadalmi együttélési szabályok betartására ösztönöz.

A politikai és jogi intézményeinkről kialakított nézetek, csakúgy, mint az egyéni életviszonyokkal kapcsolatos jogismeret és jogtudat, erősen vegyes, hiányos képet mutat. A fizikai dolgozók, a gazdasági vezetők és mások körében végzett vizsgálatok, az igazságszolgáltatási tapasztalatok egyértelműen ezt tükrözik. Mivel a társadalmi tudat különböző formái erősíthetik egymás hatását, cseppet sem közömbös, hogy politikai tudatunk, az egyéni és a közmorál, valamint a jogtudat összhangban van-e. Dr. Szilbereky Jenő hangsúlyozta a jogalkalmazás jelentőségét a jogalkalmazásban, a konfliktusok megoldásában.

A rend- és jogbiztonság mellett gondolnunk vannak a büntetéssel — hallottuk. Egyes bűncselekményeknél nagyobb figyelmet kell fordítani az újabb jelenségekre, így a közvagyon károsító korrupció megjelenésére, s arra, hogy sajnos, mind durvábbak az emberi élet és testi épség elleni cselekmények. A családjogi ügyekben általános törekvés kell legyen, hogy a bíróságok élet-szerűen rendezzék a vitatott kérdéseket; hogy minden

méltánytalanságot kiküszöböljenek, végleg zárják le a jogvitákat. A gazdasági élet területén dolgozó jogászoknak erőteljesebben kell segíteniük — a jog eszközeivel is — a gazdasági munka hatékonyságát.

Lassan halad a jogszabályok rendezése, s ez nehezíti a tanács munkát. Az átfogó jogi korszerűsítést sürgető tanács javaslatok megszívlelésére a központi szervek egy részénél nincs megfelelő készség. Még nem érvényesülnek kellően az állampolgári fejelem és a társadalmi együttélési szabályai, e téren még nem tapasztalni döntő, kedvező változást.

Bírálta a Legfelsőbb Bíróság elnöke az egyes bírósági és igazgatási eljárások késedelmeségét, elhúzódsát. Végül hangsúlyozta, hogy az állami akaratot kifejező jogi rendelkezések helyes, társadalmi, gazdasági rendeltetésének megfelelő érvényesítése egyaránt szolgálja az egyéni és a köz érdekét, előrehaladásunkat.

Dr. Szilbereky Jenő délutáni órákban dr. Kun Lászlónak, a Szegedi Megyei Bíróság elnökének társaságában Hódmezővásárhelyre utazott. Fogadta őt dr. Szalontai József, az MSZMP hódmezővásárhelyi városi bizottságának első titkára. Ezután a városi bíróságra látogatott, ahol dr. Nagy Lajos elnök tájékoztatta a vásárhelyi bíróság munkájáról.

A Legfelsőbb Bíróság elnöke az esti órákban visszautazott Budapestre.

Virágok gondozói

Somogyi Károlyné felvétele

Szeged utcáit, parkjait szép virágok díszítik, de sok munkát, gondoskodást igényelnek a szemet gyönyörködtető növények. A városgazdálkodási vállalat kertészei rendszeresen ápolják, a parkok és virágágyak pázsitjait, bokrait, gyomlálják a tavasszal kiültetett növényeket. Felvételünk a Felső Tisza-parton készült, ahol a kertész brigád tagjai dolgoznak ezekben a napokban

Vízügyi tárgyalások

Kovács Antal államtitkár, az Országos Vízügyi Hivatal elnöke hazaérkezett Algériából, ahol május 3-án és 8-án között tárgyalásokat folytatott Brahim Brahimi algériai vízügyi miniszterrel. A két ország vízügyi vezetője az együttműködés kiszélesítésének lehetőségeiről és módszereiről tárgyalt.

Kovács Antal államtitkár fogadta Szaid Ait Messzaudene könnyűipari miniszter, a magyar—algériai gazdasági vegyes bizottság társelnöke, s találkozott Ahmed Benfreha halászlát és tengerszállítási államtitkárral és Lahdar Baju nehézipari államtitkárral.

Jakab Sándor Szegeden

Hétfőn Jakab Sándor, a Szakszervezetek Országos Tanácsának főtárhelyettese Csongrád megyébe látogatott. Megbeszélést folytatott Szegeden az SZMT vezetőivel, ezt követően a szakszervezeti apparátus és nagyüzemi szakszervezeti titkárok részére — elméleti vita keretében — előadást tartott A szakszervezeti bi-

zalmi rendszer szerepe a szakszervezeti mozgalom és a munkahelyi demokrácia továbbfejlesztésében címmel. Az előadást vita követte. Jakab Sándor felkereste az MSZMP Csongrád megyei Bizottságát, ahol Gyárfás Mihály, a megyei pártbizottság titkára fogadta és megbeszélést folytattak a szakszervezetek tevékenységének kérdéseiről.

Kisiparosok elismerése

Taggyűlés a KIOSZ szegedi szervezeténél

Taggyűlést tartott tegnap a KIOSZ szegedi alapszervezete. Pálvolgyi Zoltán, az alapszervezet vezetőjének elnöke üdvözölte a résztvevőket, majd Fráter György titkár számolt be az egyes bizottságok munkájáról.

Hét községben és valamennyi szakosztályban működnek intéző bizottságok. A területiek általában eredményesen végzik el a helyi szervezeti és érdekképviselői feladatokat — állapítja meg a beszámoló, ugyanakkor azonban akadnak olyanok is, amelyek csak formálisan tevékenykednek. Számukra a rőszkei, az üllesi, a dorozsmai és a szőregi bizottság munkája lehet a követendő példa. Jó kapcsolatokat építettek ki a közösségi tanácsal, a párt- és a néppártbizottsággal, rendszeresen találkoznak a területükön dolgozó kisiparosokkal. A hivatalos összejöveteleken kívül is szívesen töltik együtt az időt a mesterek: Üllésen, Szőregen, Dorozsman, a közös vacsorák alkalmával barátságok is születnek.

A szakosztályok bizottságai az oktatásban, a műszaki-gazdasági tájékoztatásban, valamint a szakmafejlesztésben nyújtanak segítséget. A szakmai bizottság- nos, melynek feladata a panaszbejelentések vizsgálata, tavaly 99 panasz érkezett, közülük 52 volt minőségi kifogás, 8 alkalommal túl-

számlázás, 29 esetben határidő-tülliés, 4-szer el nem végzett munka, 3—3 alkalommal az áru cseréje, illetve etikai vétség adott okot az elégedetlenségre. A szakmai bizottság 9 kisiparos ellen javasolta a fegyelmi felelősségrevonást, három kisiparost kizártak a tagok sorából, ugyancsak hárman részesültek szigorú megrovásban. A mesterek nagy része azonban tisztességgel látja el feladatát, sokan közülük az önzetlen társadalmi munkában is jeleskednek.

A beszámolót követő vita, és a hozzászólások után Oláh Sándor, a KIOSZ Országos Választmányának tagja kitüntetésekkel adta át a kimagaslóan tevékenykedő kisiparosoknak. A Kiváló Szervezeti Munkáért ezüst fokozatát kapta ifj. Bors László férfiszabó (Szeged), az 50 évi kisipari munkásságért járó aranygyűrűt pedig Tasnádi Júlia kalapos (Szeged) vette át. A 25 éves kisipari munkásságért adományozott ezüstgyűrűnek tízen lettek tulajdonosai. A Legaktívabb Község Iparosai címet nyerte el Nagymágocs, Zsombó és Üllés. Az egyéni társadalmi munka első öt helyezettje, sorrendben — 20—26 ezer forint értékű munkával — Alattyán Sándor villany szerelő (Üllés), Becherer Ferenc asztalos (Zsombó), Derék János bér-fűrészelő (Nagymágocs), Far- kas István kőműves (Zsombó) és Kocsis Péter Alajos műszerész (Üllés).